Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 1994–1995 **Aanhangsel van de Handelingen**

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

570

Vragen van de leden **Apostolou** (PvdA), **Dankers** (CDA), **H.G.J. Kamp** (VVD), **Dittrich** (D66) en **Rabbae** (GroenLinks) over *verspreiding van Nazi-propagandamateriaal.* (Ingezonden 23 februari 1995)

1
Kent u de berichten als zou vanuit de Verenigde Staten Nazi-propagandamateriaal worden verspreid in Nederland en andere Europese landen?[1]

2
Bent u bereid een onderzoek naar deze zaak te laten instellen en over de bevindingen de Kamer te informeren?

3
Acht u de inhoud van dit propagandamateriaal van dien aard dat tegen het in Nederland eventueel aanwezige netwerk onmiddellijk tot strafvervolging zou moeten worden overgegaan? Zo ja, welke stappen gaat u ondernemen? Op welke termijn?

4
Bent u bereid in contact te treden met de regering van de Verenigde Staten teneinde de mogelijkheden te onderzoeken om de verzending en verspreiding van deze Nazi-propaganda in ons land stop te zetten en eventueel maatregelen te nemen tegen Gary Lauck die dit materiaal vervaardigt en verspreidt?

5
Deelt u de mening, dat Nazi-propaganda – mede op Europees niveau – bestreden moet worden? Zo ja, welke initiatieven gaat u ontwikkelen om in EU-verband regelingen met betrekking tot de bestrijding van rassendiscriminatie op te stellen? Ziet u mogelijkheden in het kader van de herziening van het Unieverdrag in 1996 bepalingen hieromtrent in het Verdrag op te nemen?

[1] Uitzending KRO-Brandpunt van 20 februari 1995.

Antwoord

Antwoord van minister **Sorgdrager** (Justitie), mede namens de ministers van Binnenlandse Zaken en van Buitenlandse Zaken. (Ontvangen 20 maart 1995)

1
Ja.

2
De Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) en de Divisie Centrale Recherche Informatie van het Korps Landelijke Politiediensten (DCRI-KLPD) hebben reeds een onderzoek naar deze zaak ingesteld. Uit dit onderzoek is het volgende naar voren gekomen. De NSDAP/AO (National Sozialistische Deutsche Arbeiter Partei/Auslands- und Aufbau Organisation) verzendt uit de Verenigde Staten nazi-propagandamateriaal naar Nederland en andere Europese landen. De NSDAP/AO is een in de Verenigde Staten gevestigde instelling die fascistisch propagandamateriaal in verschillende talen uitgeeft en distribueert, onder andere in Nederland. In 1973 werd de NSDAP/AO in West-Duitsland opgericht door de neo-nazi Gary Lauck. Lauck vestigde zich in 1974 in de Verenigde Staten. In de Bondsrepubliek Duitsland, de grootste afzetmarkt voor de gewraakte propaganda, is de NSDAP/AO een verboden organisatie. Dit houdt tevens in dat het importeren en het in bezit hebben van het propagandamateriaal en connexe handelingen in strijd met het Duitse strafrecht zijn. Kennelijk om strafvervolging te bemoeilijken heeft de organisatie voor – onder meer – de verspreiding in Duitsland haar toevlucht gezocht in buurlanden zoals Denemarken, Nederland en Oostenrijk.

3
Voor het antwoord op deze vraag moge ik u verwijzen naar bijgaand ambtsbericht van de procureur-generaal bij het gerechtshof te Amsterdam.[1] Te zijner tijd zal ik de Kamer over de bevindingen (vertrouwelijk) informeren.

4
Uit mij door het ministerie van Buitenlandse Zaken verstrekte informatie blijkt dat pogingen van het

51U9203
ISSN 0921 - 7398
Sdu Uitgeverij Plantijnstraat
's-Gravenhage 1995

Amerikaanse Congres en de Amerikaanse regering om publiceren en distribueren van propaganda als de onderhavige door wettelijke maatregelen of anderszins aan banden te leggen, steeds weer op the First Amendment of the Constitution of the United States of America, waarin ondermeer de zogenaamde «Freedom of Speech» is gegarandeerd, zijn gestuit. Er bestaat in de Verenigde Staten dus geen expliciete strafbaarstelling. Het ontbreken van de strafbaarstelling in de Verenigde Staten heeft als consequentie dat verzoeken om internationale rechtshulp aan de Verenigde Staten in een eventuele Nederlandse strafzaak op basis van de bestaande bilaterale rechtshulpverdragen, niet of slechts in beperkte mate ingewilligd kunnen worden. Dit neemt overigens niet weg dat ik, indien de uitkomsten van het onderzoek zoals genoemd in vraag 3 daartoe aanleiding geven, bereid ben in contact te treden met de regering van de Verenigde Staten om te onderzoeken welke mogelijkheden er overblijven om verzending en verspreiding van nazi-propagandamateriaal tegen te gaan en eventueel maatregelen te nemen tegen Lauck.

5
Ja. Op basis van het Unie-verdrag kan racisme en xenofobie op Europees niveau, door intensievere samenwerking en uitwisseling van informatie tussen de lidstaten, worden bestreden. Ter uitvoering van de verklaring van de Europese Raad van Korfu is binnen de Europese Unie deze problematiek breed aangepakt. Stuurgroep III (de groep internationaal georganiseerde criminaliteit) heeft een inventarisatie gemaakt van de wetsbepalingen van de lidstaten ter bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat. In dit verband is ook geïnventariseerd welke rechtsmiddelen de lidstaten ter beschikking hebben om onder meer de verspreiding van propagandamateriaal met racistische of xenofobe inhoud en het aanzetten tot racisme en xenofobie te bestraffen. Uit deze inventarisatie is onder andere gebleken dat alle lidstaten wetsbepalingen ter bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat kennen. Er zijn evenwel verschillen ten aanzien van de delictomschrijvingen en de toepasselijke procedures. In dit verband is de JBZ-raad van 9 en 10 maart j.l. dan ook akkoord gegaan met het voorstel van het Comité van Permanente Vertegenwoordigers om grondig te onderzoeken op welke wijze de lacunes in de nationale wetgeving en de verdragen die internationale samenwerking in de weg staan, kunnen worden aangevuld. Gelet op het feit dat artikel K.1 van het Unieverdrag strafrechtelijke samenwerking reeds mogelijk maakt en het verdrag er niet toe strekt elk soort strafbaar feit afzonderlijk te benoemen zie ik geen aanleiding met betrekking tot de bestrijding van rassendiscriminatie specifieke bepalingen in het Verdrag op te laten nemen.

[1] Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.